

Hörösvidék

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Békéscsabán, Szent István-tér 19. sz.
A szerkesztőség telefon száma: 60.

Független
keresztény politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy hóra 120 K, negyedévre 350 K,
félévre 700 K. Egyes szám ára 6 K.

TÁVIRATOK

Határkiigazítási ügyek a népszövetségi tanács előtt

Prága, aug. 23. (MTI) A Matin jelenti Genfből, hogy a Népszövetségi Tanács augusztus 30-án fogja 20-ik ülészakot megnyitni, amely 3, vagy 7 napig tart. A napirenden többek között a következő kérdések szerepelnek: A határszabályozás Ausztria, Jugoszlávia és Magyarország között.

Százhet tuzs érkezett szerdán Budapestre

Budapest, aug. 23. (MTI) Szerdán, 23-án délelőtt 10 óra 15 perckor a keleti pályaudvarra 107 főnyi tuzszállítmány érkezett. A hazaérkezett tuzsokat hivatalosan fogadták.

Bombamerénylet terveztek a Kohári-utcai fogház ellen

Budapest, aug. 23. MOT jelenti: Az esti órákban bejelentették a főkapitányságnak, hogy a Kohári-utca 7. sz. alatti fogház egyik sötét kapualjában gyanús csomagot találtak, amelyen kialakult gyújtózsínórt vettek észre. Ebből robbanó anyagra következtettek. A rendőrség részéről Horváth rendőrfőtanácsos bizottsággal a helyszínen megkezdte a nyomozást.

Beiktatták a sarkadi vitézeket

Sarkad, aug. 23. Augusztus 20-án, Szent István napján zajlott le nagy ünnepség keretében az Almásy Dénes gróf által felajánlott ötszáz hold vitézi birtokba tízenkét vitéznek a beiktatása Sarkadon. A vitézi telek felajánlás néhai Tiszai István gróf emlékezetére történt.

Harc a drágaság ellen Kattowitzban

Kattowitz, aug. 23. Tegnap a növekedő drágaság miatt a késő esti órákban csendháborítások voltak. Számos üzletet kiraboltak, az árut az utcára dobták és elhurcolták. A tömeg a zsidókat üldözőbe vette és megverte. Erős rendőri kirendeltség ismét helyreállította a rendet.

Hindenburgot ünneplik a hajorok

München, aug. 23. Tegnap este a miniszterelnök lakásán megjelent Hindenburg, hogy a miniszterelnök és a nála tartózkodó bajor trónörököszt meglátogassa. Az összegyűlt tömeg szünni nem akaró ovációban részesítette a vendéget.

A nemzetgyűlés szerdai ülése

Budapest, aug. 23.

A mai ülést Szczytovszky elnök egynegyed 11 óra után nyitotta meg. Bemutatta az Országos Gazdaggyűlésnek Czettel képviselő által benyújtott kérvényét a földadóról szóló törvényjavaslat módosítása tárgyában.

Az indítványkönyvbe Szeder Ferenc jegyezte be indítványt a közmunkák sürgős megindítása tárgyában. Minthogy azonban nem írásban adta be az elnökségnek, indítványa tárgytalan.

Felolvassák az interpellációs könyvet.

Napirend szerint következnek az adójavaslatok vitája.

Első felszólaló Szij Bálint. Kijelenti, hogy a kisgazdatársadalom nem akarja az ő terhére áthárítani, csak egyenlő adózást kíván. Foglalkozik Dénes István tegnapi beszédével, aki azt mondta, hogy az adóemelés nem jelent terhet a kisgazdatársadalom számára, mert azt áthárítja. Ezt most hallja először. Foglalkozik a kisgazdatársadalom múltjával. Már a múltban is nagy szolgálatot tett. A jobbság terhe is az ő vállain volt. Mindenki a kisgazdát szidja és vádolja. Pedig a drágaságban az élelmiszerek árát nem a kisgazdák teszik zsebre. A földadójavaslatl kapcsolatosan határozati javaslatot nyújt be: 1. Azon három év alatt, melyre a jelenlegi földadójavaslat új katasztere állapítatik meg, a becslőbizottságok tagjai felerészben az érdekelt képviselőtestület tagjaiból választandók. 2. A földadótörvény hatálybalépése 1923. január 1-től kezdődjék úgy, mint az egyéb vállalkozások adói. 3. A földadó kivételese fokozatos legyen és pedig 5 holdig a mostani korona, 5—50 holdig azonban a békebeli adókorona után 2 kg. buzaárát, 50—100 holdig 3 kg., 100—500 holdig 4 kg., 500—1000 holdig 5 kg., 1000—5000 holdig 6 kg., 5 ezres holdon felül 8 kg. buzaárát. 4. A földadó kivételének kulcsunál felerészben a buza átlagára, felerészben az állat átlagára szolgáljon.

Gaál Gaszton foglalkozik Drózy Győző statisztikai adataival. Kijelenti, hogy hibája, hogy nem a tényleges bevételt állapítja meg, hanem fiktív alaptól indul ki és arra ró olyan terheket, amelyek a föld hozadékát

is felemésztik. Az összes többi hozadéki adóknál elfogadja a pénzügyminiszter fizetési eszköz gyanánt a rossz pénzt, csupán egy termelési ágnál tesz kivételt, amikor azt mondja, hogy a földadó buzaátlagában fizetendő. Tehát még az aranyvalutánál is jobb valutában. Ennek következménye, hogy minél rosszabb a termés, annál nagyobb lesz a buza ára és annál nagyobb az adó. Akkor követel sok pénzt, amikor a föld nem terem és akkor követel keveset, mikor a föld jól terem. Nem fogadja el az adókulcsot, mert bizonytalanra teszi az állam költségvetését és bizonytalanra teszi a magánháztartások költségvetését is. A jelenlegi hozadék a réginek csupán 40 százalékát teszi ki. Ha ezt figyelembe vesszük, adókoronánként 2—3 kg. esik egy gazdára. Ez a békebeli adónak pontos 15 százaléka. A javaslat a kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után 5 kg. buzaát vesz és miután a kataszteri tiszta jövedelem átlag 9-34 korona, 9-34 kilogramm buzaát fizet, ami azt jelenti, hogy az adókulcs 41-7 százalék lesz. Ő is azt mondja, hogy pénz kell, de a pénzt onnan kell venni, ahol van. Ezt leginkább a jövedelmi adó útján lehetne megszerezni. Emeljék fel ezt, amennyire csak lehet, akár 800 százalékig is. A kereseti adóról szólva, kifogásolja, hogy a járadéktelek egész összege kereseti adó alá kerül. Kifogásolja, hogy a cselédek is fizessenek kereseti adót. Lényeges hibának a törvényjavaslatban azt tartja, hogy a vallomást nem teszik kötelezővé. Szigorú büntetések behozását követeli azért, hogy a hozadékadó alól ki ne buj hassanak. A takarékoság szükségességét hangsúlyozza. Ez az ország ötször akkora adminisztrációt tart, mint amennyire szükség lenne. Éppen ezért a leg radikálisabban érvényre kell juttatni a takarékoság elvét. Határozati javaslatot nyújt be és kéri a nemzetgyűlést, vegye le a javaslatot a napirendről és a kifejezett jogos kívánásoknak megfelelően igazságos és arányos progresszív kulccsal és a modern adópolitikának megfelelő szellemben dolgozza át őket.

Kállay miniszter csak igen röviden kíván magával a felszólalással foglalkozni. Ugy látja, hogy nemcsak a szocialistáknak van messzemenő

céljuk, hanem Gaál Gaszton is egy külön osztályérdek szolgálatában emel szót.

Az elnök jelenti, hogy ötvennél több képviselő aláírásával indítvány érkezett be a tárgyalások idejének az adójavaslatok tárgyalásának tartamára egy órával való meghosszabbítása tárgyában.

A Ház nagytöbbsége elfogadja az indítványt. E szerint a Ház délután három óráig tart ülést.

Az elnök napirendi javaslatot tesz. A legközelebbi ülés 24-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor lesz.

Első interpelláló Giesswein Sándor. Kérde, van-e tudomása a belügyminiszternek arról, hogy folyó évi július 19-én a hadirokkantak a régi parlament nagytermében kegyeletlen gyászünnepeket akartak rendezni, azonban a rendőrség az ülést betiltotta.

A belügyminiszter válaszában kijelenti, hogy az esetről tudomása van, őt az ülésről a Magyar Béke Egyesület főtájkára értesítette és kérte az ülés betiltását. A betiltás azokra az okokra vezethető vissza, amelyek általánosak rendkívüli időben minden gyűléssel szemben. Ilyen időben minden felvonulás tilos, itt pedig felvonulás készült. A hadirokkantak egyesülete nem is egyesület, nincsenek alapszabályai jóvá hagyva és különben is a hadirokkantak voltak azok, kik a Károlyi-kormány alatti felvonulásaikkal a fegyelmet nagyban rongálták.

Homonnay Tivadar a kereskedelemügyi minisztert interpellálja, hogy a hajózási vállalatok alkalmazottai miatt maradtak ki az ellátatlanok névsorából. A távollevő kereskedelemügyi miniszter helyett a pénzügyminiszter válaszol. Nézete szerint a hajózási vállalatoknak módjukban van alkalmazottaikat fennakadás nélkül ellátni.

Eöry Szabó Dezső: az igazi tüzkárosultak részére kér segélyt és engedélyt az országba gyűjtésre. A pénzügyminiszteriumtól adócsökkentést, a honvédelmi miniszteriumtól külön munkásosztalok kivétezyelését. A népjóléti miniszter mindezt meg igéri.

Végül Nagy Ernő a tarpai választások miatt interpellálja a belügyminisztert.

Több tárgy nem lévén, az ülést délután egynegyed 6 órakor bezárlják.

Lóverseny Orosházán

Jelentettük, hogy az Alföldi Első Lovas Egylet szeptember 2-án és 3-án (szombaton és vasárnap) Orosházán nagyszabású lóversenyt rendez.

A lóverseny iránt országsszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg s a nevezések, amelyek már eddig is várakozáson felüli sikert biztosítanak, még most is állandóan szaporodnak.

Örömmel állapítható meg, hogy a versenyen mezőgazdánk méltó módon igyekeznek képviseltetni magukat. Mezőgazdák nevezéseit a helyszínen fogadják el.

Sztrájkba léptek a fővárosi pincérek

Budapest, aug. 23. A fővárosi pincérek az elmúlt éjjel nagygyűlést tartottak, amelyen a borra való eltörlése és a százalékos rendszer behozatala mellett foglaltak állást. A gyűlésen hozott határozat értelmében ma reggel sztrájkba léptek.

Nincs közeledés a vasmunkások és a munkaadók között

Budapest, aug. 23. A vasmunkások sztrájkja változatlanul tart. Közeledés egyik részről sem történt. A munkások a döntés ügyében csütörtökön bizalmi értekezletet tartanak.

Ismét harcolnak a fascisták

Róma, aug. 23. Olaszország több városában ismét nagy zavargásokat rendeztek a fascisták. Rómában, Genuában, Pizában és más olasz városokban erős összeütközésre került a sor a fascisták és a szocialisták között.

Mi van ma?

1922. aug. 24., csütörtök

R. k.: Bertalan. Prot.: Bertalan
Nap két 5 óra 07 perckor,
nyugszik 18 óra 57 perckor (6:57).
Hold két 7 óra 03 perckor (éjjel),
nyugszik 19 óra 47 perckor (este).
Este 7 és 9 órakor: Mozielőadás
a Városi Mozgóban.

Megyei emlékek a nemzeti küzdelemből

IV.

(8)

Az utókor részére érdemes feljegyezni azoknak neveit, akik akkor — midőn egy félmillió nagyon nagy összeg volt — hazafiúi bátorsággal bírtak a vármegyei tisztviselők biztosítására félmillióig egyetemleges jótállást vállalni.

Gyulaiak: Gr. Almásy Dénes, Ladics György, Jancsovits Emil, dr. Kohn Mór, Hoffmann Mihály, K. Schriffert József, Dombó Lajos, Némedi László.

Csabaiak: Fábry Károly, Haan Béla, dr. Margócsy Miklós, dr. Pándy István, Achim L. András, Bakos Mátyás, dr. Tardos Dezső, Szalay József, Beliczey Géza, Achim H. Pál, Fábry Sámuel, Gécs János, Kocziszky Mihály, Achim János.

Doboziak: Gr. Wenckheim Dénes, Vidovszky László, Frank Ferenc, Sztankovits Lajos, Udvarhelyi Károly, Marcsek György, Holdy Kálmán, Lukács T. József, Kárnyáczki Mihály, Szabó László, Sarkadi Gábor, Z. Szabó István, Cseppentő Mihály, Kárnyáczki András, Kárnyáczki János, G. Szabó Ferenc, H. Szabó István, V. Szabó Gábor, P. Szabó Lajos, Domoszlaj József, Békési Mihály, Balogh T. Lajos, T. Nagy Mihály, Szabó J. István, Szabó J. Sándor, Kovács András, Kovács Márk, Gábor Gergely, Szabó Mihály, Reisz Albert, Durkó Ferenc.

Mezőberényiek: románfalvi Fejérvári Celestine, Kolozsi Endre, dr. Kovács László.

A szerbek he akarnak törni Baranyába

Tizezer főnyi bandát szerelt fel a Narodna Obrana a betörésre

Budapest, augusztus 23.

A Narodna Obrana betörést tervez Baranyába. Megírtuk, hogy az ujvidéki ifjusági szervezetek Baranya megszállását követelik. A Narodna Obrana ujvidéki határozata nem olyan veszélytelen, mint amilyennek látszik. Értessük a határozatban említett 10.000 tag teljes felszereltetéséről. A Narodna Obrana vezetősége pedig el van tőkélve arra, hogy abban az esetben, ha a belgrádi kormány az ujvidéki határozat követelésének nem tesz eleget, saját szakállára betör Baranyába.

Nemesített búzával látja el a kormány a kisgazdákat

A m. kir. földművelésügyi miniszter a vármegye gazdasági felügyelőségéhez a kisgazdák nemesített búzával való ellátása tárgyában rendeletet adott ki, amelyet úgy óhajt megoldani, hogy minden ráfizetés nélkül ad nemesített búzát, illetve cseréli át az itt termelt közönséges búzát.

Ezen cél elérése végett nagyobb mennyiségű nemesített búzát szerzett be egyes nagyobb gazdaságoktól. A kicserélési eljárás akként lesz lebonyolítva, hogy a nemesített buza vetőmagot egész waggontételekben a járási székhelyek vasútállomásaira fogja szállíttatni. A jelentkező gazdáknak oda kell bevinni annyi saját termései búzát, amennyit ki akar cserélni nemesített búzával.

A kicserélés a vasúti állomáson a helyszínen fog megtörténni a járási gazdasági felügyelő vagy a közigazgatási hatóság közbejárásával. A gazdák a keveredés elkerülése végett üres zsákokat vigyenek a kicseréléshez, még pedig az üres zsákba öntik a nemesített búzát, míg a saját búzájukat a megírt nemesített búzazsákba öntik.

A nemesített mag 1 hektoliter

ürtartalom, 75 kilogrammos zsákokba fog szállíttatni. Egyes gazda részére legfeljebb 6 zsák, 4 és fél métermázsza nemesített buza utalható ki.

A miniszterium felhívja a vármegyei gazdasági felügyelősegeket, hogy tájékozódás végett jelentsék be, hogy hány waggon nemesített búzára van szüksége és hogy hova küldjék. Az igényeket egyenként csak akkor írják össze, mikor már tudva van a miniszterium által kitált mennyiség, hogy ennek arányában kapjon minden igénylő.

A miniszteri rendelet nyomtatékosan hangsúlyozza, hogy ezen kedvezményben csak a kisgazdákat akarja részesíteni és felhívja a gazdasági felügyelősegek figyelmét is ennek szigorú betartására illetve ellenőrzésére.

Nyílt kérdés

a békcsecsabai Keresztény Daloskör elnökségéhez!

Múlt év december 2-án az elnök és rendes tagok aláírásával egy nyilatkozatot kaptam — a karnagy állásról való lemondásom következményeként — mely szerint arról biztosítanak, hogy a Daloskör címéből a „keresztény“ jelzőt ki nem

hagyják. Alig egy fél év lepergése után elérkezett a Daloskör fennállásának 30 éves fordulója, mit tapasztaltunk? Hogy a hirdetőményen a Daloskör címéből elsikkadt a „keresztény“ jelző. Sem a választmányban, sem a közgyűlésen e tárgyban döntés nem történt. Kérdem az elnökséget. Miként esett meg ezen sikkasztás? Az a kifogás, hogy a szedők kifejeztették, nem állhat meg, előre jelzem. Hát hogyan történt? Miért? Próbálok rá megfelelni. Talán azért, mert félt az elnökség, hogy a bennhagyott teljes címtől megijednek a felkért védnökök és diszelnökök s visszautasítják a megfeszítetést! Hogy ez ne történjék meg valahogy, a keresztény jelzővel úgy tett az elnökség, mint az esernyővel szokták tenni, félre állították egy időre, majd jubileum után már nem lesz veszélyes. Csakhogy ez nem szép eljárás, nem ilyen testülethez méltó! Szégyen az, ha a keresztény kereszténynek nevezi magát? Hát a zsidók szégyenlik-e bárhol és bármikor zsidó nevet? Büszkék reá. Hát a keresztény tagokból lehet más, mint Keresztény Daloskör?

Azt mondom azonban, hiába sikkasztotta el az elnökség a jelzőt, nekem és az összes keresztényeknek ott tündöklök a hirdetőményen is, de ott perzsel a szívben, észben! Azért, keresztény Polgártársaim, ez uton kérem, mutassák meg vasárnap impozáns részvételükkel, hogy bár az elnökség kiugrasztotta a Daloskör címéből a jelentős jelzőt, mi azonban ott látjuk mindenütt, érezzük, büszkén valljuk, lelkesen ünnepezzük a keresztény eszmét, a magyar dalt! Jöjjön mindenki áldozni keresztény érzéssel a magyar dalnak. Éljen a magyar dal! „Dalolva is dicsőítsük a magyar hazát“, amint a Keresztény Daloskör jellegje harsogja Békcsecsabán 30 év óta!

Galli János
a Ker. Daloskör
diszkarnagya.

a jótállás, illetve ennek fizetéséhez — ha arra kerülne sor — mindenki állami adója arányában járuland és biztatva azzal, ha utólag a megyei dotáció folyósítva lesz, az azzal ugyanis . . . megtérül.

Igy gondolták a lelkes hazafiak, de hogy fog végezni a lelketlen belügyvivő s a Bécsből fenyegető absolutizmus? . . . azt senki sem tudta.

A játék tehát nem ment . . . babra.

Még a pénzüzetek sem igen mertek játszani; a pénzüzetek, a bankok, amelyek mindig a hatalom szervilistikus uszályhordozói s mindig a hatalom kegyében fürödnek.

Az országos vezérő bizottság az ország összes vármegyei tisztviselőinek biztosítására 6 millió korona kölcsönhitelt akart felvenni, *Polónyi Géza* vállalkozott is rá, hogy a Pesti hazai első takarékpénztárnál megszerzi, el is járt jó eredménnyel, de egyszerre csak észrevették, hogy a nagynevű hazai takarékpénztár el kezd akadékoskodni, kifogásokat keresni, ahelyett, hogy direct megmondta volna: bizony *felülről* valami nyomást kapott.

Hát annál szebb volt a Békésmegyei takarékpénztár egyesületől Gyulán, hogy tultette magát holmi felülről fenyegető nyomáson, csakhogy az 17 évvel ezelőt volt ám. Akkor még nem voltak a pénzüzetek egészen *internacionálisak!* akkor még akadtak oly ideális lelkű bankvezérek is, akik tudtak gondolni a *közérdek* és *nemzeti* érzésére is.

Ugyan kérem, valjon akadna-e ma csak egy pénzüzetet is amely a *gseften* kívül egyébre is gondolna?

(Folytatása következik.)

Békésiek: Dr. br. Drechsel Gyula, dr. Igaz Pál, Körber Tivadar, Konsiczki János, Pap József, dr. Török Gábor, Morvay Mihály, dr. Szegedi Kálmán, Benedicty Gyula, Jantyk József, Szántó Dezső, Emperl Ernő, Belenta Albert, Durkó Gergely, Kratochwill Gyula, Czira Gergely, br. Drechsel Géza, Tóth Mihály, Oláh Mihály, Szathmáry Gábor, Szabó István, Kocsor Sándor, Bereczki Mihály, Dohányos János, Domokos Gábor, Csapó Gergely, id. Sajti János, Durkó Gábor, Nyárádi László, Szilágyi János, Borbély Sándor, Lavatka József, Roscher János, K. Nagy János, Domokos András, Hencz Antal, Farkas József, Kecskeméthy Ferenc.

Szarvasiak: Haviár Dániel, Benka Gyula, dr. Haviár Gyula, Grimm Mór, dr. Reiszmann Adolf, Scheiber Lipót, Dérczy Péter, dr. Szlovák Pál, id. Melis Mátyás.

Szeghalmiak: Reck Géza, dr. Papp József, Mező Sándor, Nyitrai István.

Orosházaiak: Dr. Bikádi Antal, K. Horváth János.

Csorvásiak: Prag Lajos, Tábit Mihály.

Gyomaiak: Kiss Albert, Béres Dániel, Pikó Béla, Erdei János.

Kigyosiak: Dr. Hajnal Albert, Wagner Ferenc.

Körösladányból: Gr. Wenckheim Hoyos Fülöp.

Füzesgyarmatról: Wagner István.

Endrődről: Ifj. Hunya Mihály.

Köröstarcsaiak: Szabó János, Vámos Sándor, Szabó Mihály, Nagy Antal, Petneházy Ferenc, Szentandrassy Pál, Makaf Antal, Boros János, Pardi János, Puskás László.

Összesen: 129-en.

A kölcsönfelvétel úgy volt contemplálva, hogy

A vármegyei tisztviselők rangsora

A „Belügyi Közlöny” 37. számában 120942/1922. B. M. szám alatt tette közzé a belügyminiszter a vármegyei tisztviselők rangsor jegyzékét. A jegyzék szerint Békésvármegyében a VI. fizetési osztályba került: Kiss László szeghalmi, Moldoványi János békési főszolgabíró, a VII. fizetési osztályba soroztatott: dr. Kiss László gyomai, dr. Schauer Gábor szarvasi, dr. Margonyai Gyula orosházi és dr. Vangyel Endre gyulai főszolgabíró.

A vármegyei árvaszéki ülnökök közül a VI. fizetési osztályba soroztatott: Szabó Emil árvaszéki ülnök, míg a VII-ikbe Schmidt Iván és dr. Kiss László, a VIII. fizetési osztályba dr. Szirbik Bálint árvaszéki ülnök.

A szolgabírák közül a VII. fizetési osztályba kerültek: Popovics Viktor és Baross Dezső, a VIII. fizetési osztályba: ifju Jeszenszky Károly szolgabíró, a IX. fizetési osztályba dr. Pálka Pál szolgabíró, Terényi Péter vármegyei aljegyző, a X. fizetési osztályba: dr. Torkos Kálmán, Pánczél József vármegyei aljegyző, Bakos József, dr. Valkovszky György szolgabíró.

A vármegyei tiszt főorvos, dr. Zöldy János a VI. fizetési osztályba, míg a járási orvosok közül dr. Berkes Sándor, dr. Eisler Vilmos, dr. Nuszbaum Károly, dr. Frey Géza és dr. Steiner Zsigmond a VIII. fizetési osztályba kerültek.

A vármegyei főlevéltáros, Antalóczy Nándor a VII. fizetési osztályba soroztatott.

Beke Géza vármegyei irodaigazgató a VII. fizetési osztályba, Tóth Zsigmond, Debreczeny Károly, Gyöngyössi Sándor, Artimovits István és Dubányi László irodatisztek a VIII. fizetési osztályba, Merksz Rezső irodatiszt pedig a IX. fizetési osztályba.

Az irodasegédtiszték közül Ventilla György, Endreffy György, Sinkovics István, Keresztési Kálmán a IX. fizetési osztályba, míg Bálint Ferenc, Liska Sándor, Oláh János, Ádász János, Omazta Béla, Kiss Ferenc, Wiszt Alajos, Seres Lajos a X. fizetési osztályba, Bencsik László, Tömösközy József a XI. fizetési osztályba kerültek.

Az összeállított rangsorban többen nem az őket megillető helyre kerültek, így az ellen felebbezést jelentenek be és kérik őket megillető helyre való felvételük elrendelését.

HIREK

— **Hatósági lisztárak.** A vármegye alispánja a hatósági lisztnek az árát közvetlen fogyasztást szolgáló forgalomban Békéscsaba r. t. városban a következőképpen állapította meg minden költséggel és adóval együtt: nullásliszt egy kilogramm 38, főzöliszt 28, kenyérliszt 18 korona.

— **Lakásügyekben hetenkint egyszer fogad a főispán.** Békésvármegye főispánja, mint lakásügyi miniszteri biztos — mint értesülünk — lakásügyekben hetenkint csak egyszer fogad és pedig minden héten csütörtökön délelőtt 9—12 óráig.

— **Halálozás.** Békéscsaba társadalmának egy közszeretettben s köztiszteletben élt tagja költözött el az élők sorából. **Vidovszky Lászlóné, Wagner Mária,** életének 63-ik évében hosszú szenvedés után elhunyt. A megboldogult típusa volt a régi világ minden tiszteletet kiérdemlő asszonyának. Lankadatlan szorgalma, minden nemes ügyért való odaadó lelkesedése, az a szerető igyekezet, amellyel mindenkinek segítségére sietett, az egész csabai társadalom nagyon szeretett „Mari néni-jévé” tette őt. Róla csak szeretettel s nagyra-becsüléssel beszélt mindenki. A nagy háboru alatt — mely egyetlen fiát ragadta el — nem volt odaadóbb segítője és gyámoltója a sebesült magyar katonáknak, mint ő, a dobozi vereskereszt kórház áldott lelkű vezetője. Halálát őszintén fájlalja, nemcsak férje, ki 39 évi boldog házasság után maradt özvegyen, hanem nagyon kiterjedt rokonsága s tisztelőinek nagy száma is.

— **A Békéscsabai Építőiparosok Szövetségének** végrehajtóbizottsága csütörtökön délután 6 órakor tartja rendes ülését az Ipartestület helyiségében, amelyre a tagok szíves megjelenését kéri az elnökség.

— **Eljegyzés.** *Tanka* Ilonkát eljegyezte *Klement Sándor* székesfővárosi főtiszt. (Minden külön értesítés helyett.) 2627

— **Éleslövészet.** A katonai állomásparancsnokság értesítése szerint szeptember hó 1., 2., 14., 15., 18., 19-én a helybeli katonai alakulatok az alvégi ténlegelőn éles lövészetet tartanak. A lövészet reggel 6 órakor kezdődik és d. e. 9 órakor nyer befejezést. Felkérik a lakosságot, hogy az említett területen és időben ne tartózkodjék és a felállított biztonsági örök utasításait okvetlen tartsa be. Az örök felállítási helye piros zászlóval lesz jelölve.

— **Bimbóhullás.** *Kocziha György* baromfikereskedő és neje *Molnár Erzsébet* fájdalommal jelentik, hogy kedves leányuk, Erzsébet, folyó hó 23-án éjjel elhunyt. Temetése 24-én délután 2 órakor lesz az Inkey-u. 7. sz. alatti gyászszobából az Alsó-vegi temetőben. 2623

— **Tanévzáró vizsgálat a földmives iskolában.** A békéscsabai m. kir. földmives iskola az 1921/22 tanév záró vizsgálatait folyó hó 27-én reggel fél 9 órakor kezdi meg.

— **Végzetes szerencsétlenség Ujkigyóson.** Cz. *Kiss József* gyula-perjesi tanyáján levő homokgödörből folyó hó 22-én délelőtt 9 és 10 óra között homokot akart fejteni *Lakatos József,* Kiss sógora. A homokgödör azonban beszakadt és Lakatos maga alá temette. *Kiss Józsefnek* feltűnt, hogy sógora hosszabb ideig nem jött fel a homokgödörből. Odament tehát és megrémülve látta a történeteket. Azonnal nekiláttak a leszakadt homok elhordásához, hogy Lakatos kiszabadítsák, de már nem lehetett rajta segíteni, mire kiásták halott volt. Az esetet azonnal bejelentették a csendőrségnek és az ujkigyósi elöljáróságnak. A csendőrség a nyomozást azonnal bevezette és megállapította, hogy Lakatos József véletlen bal eset áldozata és a szerencsétlenségért felelősség senkit sem terhel.

— **A békéscsabai ev. Rudolf-főgimnázium értesítése.** A főgimnázium igazgatója a következőket közli: 1. A II—VIII. oszt. helybeli tanulók augusztus hó 26, 27, 28-án iratkozhatnak be. 2. Az I. osztályba lépők felvételi vizsgálata augusztus 29-én reggel 8 órakor kezdődik; e vizsgálatra 28-ig lehet jelentkezni. 3. A javítóvizsgálatokat augusztus 31-én, délelőtt 9 órakor tartják. 4. A magán- és különbözetvizsgálatok szeptember hó 4-én reggel 8 órakor kezdődnek. 5. A felvételi szeptember 1—4. napjain iratkozhatnak a főgimnáziumba; szeptember 5-én lesz az iskolai év megnyitása s 6-án megkezdjük a tanítást. Vidéki tanulók, akik az I. osztályba jelentkeznek, szeptember 4-én lehetnek fölveteli vizsgálatot. 6. A beiratkozásnál az előző évi iskolai bizonyítvány, a születési és ujjraoltási bizonyítvány felmutatása szükséges. Más intézetből jövő tanulók összes középsikolai bizonyítványukat tartoznak bemutatni.

— **Figyelmeztetés.** Az anyaköngvi hivatal figyelmezteti a szülőket, hogy gyermekeiknek az iskolai beiratásokhoz szükségessé születési tanúsítványokat és anyaköngvi kivonatokat szerezzék be előre, hogy ne okozzanak nagy torlódást. Mindenki családlapot vigyen magával.

— **Meggyuladt egy láda gyufa.** A szerdai piac végeztével *Kodrij Ismael* török utcai árusnak áruát szállította haza egy megfogadott embere. A ládák szorosan egymás mellett volt begyömöszölve egy csomó gyufa. Ugy látszik, a nagy melegségtől és a talicska rázódása által okozott dörzsöléstől a gyufa meggyuladt és a tűz dobozról-dobozra robbanásszerűen terjedt tovább. Végre is a tüzet úgy sikerült eloltani és az áru egyrészt megmenteni, hogy a ládát széjjelverték és szét-szörták az árut is. A kár elég jelentékeny.

— **Nagy tűz Némethidán.** Tegnap kigyullt Némethidán egy ház és a szél annyira elaprózta a tüzet, hogy 21 gazda házat összes mel-
léképületekkel és tömtelettel gabonával együtt elhamvasztotta.

— **Lopás az Ujvilág szállodában.** Úgyes-bajos dolga elintézésé végett jött be Csabára kedden este *Gyórfi István* dobozi lakos. Mivel itt idegen volt, így éjjeli szállásra kénytelen volt szállodába menni. Rendbe is ment minden és nyugodtan lefeküdt az ágyába, hanem azonban mint afféle jóhiszemű falusi ember, a szoba ajtaját nem zárta be, hanem nyitva hagyta. Amde reggelre kellemetlen dologra ébredt fel. A párnája alól, ahova pénztárcáját tette, a tárcából ötezer korona készpénz hiányzott, míg a többi pénz és irat érintetlenek voltak. Nyomban panaszt tett a rendőrségen, ahol az ismeretlen tettes kézrekerítésére szigorú nyomozást vezettek be.

— **A Gyulán, 1922 július hónapban kárpótlás céljából átnyújtott forgalmon kívül helyezett osztrák—magyar bankjegyekért kitalált összegek megérkeztek.** A százalékos kárpótlás a vonatkozó elismervény felmutatója által Gyulán, Mágocsi-ut 10. sz. alatt (udvaron balra) hétköznapokon d. e. 10—12 és d. u. 15—17 órák között vehető át. Az augusztus 26. d. u. 17 óráig át nem vett összeget a bankjegy tulajdonosa postautalványon fogja megkapni. A fentírt címre még át nem adott osztrák—magyar bankjegyek a megszállott területekről aug. 29-ig postán vagy küldőnc útján is eljuttathatók.

— **Adomány.** *Kocziha György* baromfikereskedő és neje *Molnár Erzsébet,* Erzsébet leányuk halála alkalmából a szegény gyermekek felruházására és a *Stefánia-csecsemővédő egyesületnek* 5—5000 koronát adományoztak szerkesztőségünk útján. A nemes adományokat rendeltetési helyére juttattuk.

— **Működik a rendőrség az áruuzsora letörésére.** A szerdai hetivásáron a rendőrség szigoruan ellenőrizte az egyes áruk árait. Ugy látszik még ez sem használt, mert két esetben, még pedig *Nuszbaum Józsefné* Haán-utca 8. szám alatti lakos és *Mokos Andrásné* Kazinczy-utcai lakos ellen vált szükségessé közbelépése és ellenük áruuzsora miatt a törvényes eljárás megindítása.

Vidovszky László úgy a maga, mint kiterjedt rokonsága nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy áldott jölelkű, hűséges neje, a legjobb testvér és rokon

Vidovszky Lászlóné

Wagner Mária

életének 63-ik, zavartalanul boldog házasságának 39-ik évében, folyó hó 23-án délután 2 órakor hosszú szenvedés után csendesen elhunyt.

Drága halottunk hült tetemét folyó hó 24-én délután 5 órakor fogjuk a r. kath. anyaszentegyház szertartása szerint a Széchenyiliget-i róm. kath. temetőben levő családi sírboltba, hős halált halt egyetlen fia mellé, örök nyugalomra helyezni.

Békéscsaba, 1922. aug. 23.

Az örök világosság fényeskedjék neki! . . .

AKAR ÖN SZÉP LENNI?

Használjon **Maklura-orómet szappant és pudort!** Széplő, májfolt és miteszer ellen a legjobb szer. Kapható:

GALLY és WÉNICH drogeriájában Békéscsaba, Szent-István-tér 16. sz. 10

— **Köszönetnyilvánítás.** A békéscsabai ág. h. ev. Rudolf-főgimnázium 184. sz. „Csaba” cserkészcsapata ezton is hálás köszönetet mond **Schwéznér Károly** (Fiume), **Pataky és Panász** (vasuti étterem) vendéglős uraknak, kik a Békéscsaban átutazó német cserkészeket magyaros vendégszeretettel látták el vacsorával, illetőleg ebéddel. Nemes tettük hozzájárult ahhoz, hogy jó hírünket vigyük külföldre a hálás német cserkészek.

— **Kérelem.** Ismételtlen kérem azokat, akiknél még a szegény iskolás gyermekek részére szolgáló gyűjtőívek kint vannak, sziveskedjenek azt a begyűlt pénzzel együtt a Népjóléti Hivatal 3-ik számú szobájába beküldni, mert le kell számolnunk. Dr. Galli s. k., tanácsnok.

— **Nyugtázás.** A Magyarországi Munkások Rókkant- és Nyugdíjgyelete köszönetet mond az alanti nemesszivű adakozóknak alábbi adományokért, amelyeket Mengyán Endre főgondnoknak átadtak: „Hubertus” szövögyár 1000, Békéscsabai Takarékpénztár 500, Általános Takarékpénztár 500, Rosenthal gőzmalom 400, Such és Wagner táglagyár 300, Városi Takarékpénztár 200, Áruforgalmi R.-T. 200, Futura 200, Aradi Takarékpénztár 100, Nemzeti Hitelintézet fiókja 150, Kovács Mihály malmos 100, Kisgazdák Szövetkezete 100, Hungaria 30 korona.

— **Lóárverés.** A mezőhegyesi állami ménésbirtokon e hó 27-én 12 darab kancalovat fognak elárverezni. Az árverésre felhívjuk a gazdálkodók figyelmét.

— **Két- és egyszövű vadászfegyverek, flóberék, töltények, gyutacsok állandóan raktáron Bayer Lajosnál.**

**A legszebb virágnak
a magyar nőnek
DIANA-PUDER
adja üde hamvát.**

A régi békemínőségben mindenütt kapható!

Gyártja: a Diana Kereskedelmi R.-T. Budapest, V., Nádor-utca 30.

MOZI

Városi Mozcó.

Sándor Mátyás

Megjelenik Ragusa kikötőjében egy különös, pazar pompával berendezett jacht. Tulajdonosát, Antekirt orvost legendás hír előzi meg, sehki sem tudja, hol a hazája, ki volt azelőtt, de Afrika mélyén épügy ismerik, mint Európa szívében. Legényei bálványozzák. A nagyszámu közönség pedig lázas érdeklődéssel várta megjelenését a vásznon, amely teljesen indokolt volt, mert a II. rész megtette a hatást és Sándor Mátyás grófról beszél ma gyermek és felnőtt, akiben még él a hazaszeretet szikrája!

Tőzsde

Zürichben a magyar koronát 0.33-al jegyezték.

Gabonaárak:

Idei buza	
Tavalyi tiszavidéki	6850—6900
Pestv., dunántuli	
Egyéb buza	6800—6850
79 kg.-os tiszav.	6900—7000
Egyéb buza	6900—6950
Rozs ui	5100—5250
Árpa I. rendű	
Takarmányárpa I.	6200—6400
„ II. rendű	
Sörárpa	6600—6900
Zab	5900—6100
Tengeri	7700—7900
Köles	
Repce	12000—13000
Korpa	4200—4300

Ferencvárosi sertésvásár: Szabadvásári maradvány: 243 sertés, — süldő. Erkezett 315 sertés, — süldő, — malac. Eladatott 171. Vízamardt 387 sertést és — süldő és — malac. Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 360—375, könnyű 280—355 korona.

A devizaközpont hivatalos közép árfolyamai:

Dollár 1700—1725.

Amszterdam 655—65, Bukarest 1350—75, Kopenhága 36500—37500, Krisztiania 29200—29800, London 7100—7665, Berlin 176—85, Olaszország 7500—7650, Páris 13300—13500, Prága 5400—5600, Stockholm 44400—45100, Svájc 32000—32500, Bécs 2025—2225, Szófia 975—1000, Zágráb 165—75, Newuork 1710—1735, Varsó 1225—1275 Belgrád ———, Brüsszel 12750—12950.

VAROSI MOZGÓ

Augusztus hó 24-én,
(csütörtökön)

Sándor Mátyás

II. rész: Antekirt orvos. 5 felv.-ban

Főszerepben: R. Joube.

Előadások 7 és 9 órakor.

Közgazdaság.

A tarlószántás

(A Debreceni Mezőgazdasági Kamara közleménye)

A talajban levő víz párolgását, mint tudjuk az által akadályozzuk meg, ha a hajcsövességet megbontjuk. Míg az ülepedett tarlónál a vízmozgás az alsó rétegekből a felületig szabadon történik, a lebuttatott s eiboronált tarló réteg egy védő réteget képez. Hogy mi'ny mennyiségű vízkészlet takarítható így meg, lássuk erre vonatkozólag **Kerpely Kálmán** 1909 évi kísérleteinek adatait, melyet akadémiai hallgató koromban egy csalamadé tarlón előtünk mutatott be.

Tarlóhántás után vi. többiet a szántott részen 60 cm. mélységig kat. holdanként:

Augusztus 9-én	910 Hl.
Szeptember 3-án	980 „
„ 7-én	2070 „
„ 30-án	2380 „

Az egész tábla szántása után buzával elvetve még mindig több víz volt a tarlószántott részen:

Október 21-én	790 Hl.
December 8-án	910 „
December 13-án	1870 „
Január 3-án	2010 „ (90 cm. mélységig).

Ezen számok jelentőségét csak akkor látjuk igazán, ha meggondoljuk, hogy 1 sulgrész növényi anyag termeléséhez átlag 500 sulgrész vizet kell elpárologtatni.

Az ily módon elérhető csapadék raktározás indokoltá teszi az őszi utáni tarlószántást is.

A vízkészlet növelése mellett másik célja a tarlószántásnak a gyomirtás. A sekélyen alátakart gyommagvak kikelését biztosítva az egy-nyári növényeket a következő szántás elpusztítja s az elkorhadó humusz anyag különösen a homokon igen értékes kész növényi tápanyagot szolgáltat a művelési növénynek. Az évelő tarackos gyomokat pedig gyöngyíti a tarack és zöld részek szétszaggatása által.

A tarlóhántás megkönnyíti továbbá a levegő, fény, meleg csapadék bejutását s első rendű életfeltételeket teremti az által azon talajbaktériumoknak, melyek a talaj beéréését végzik.

(Folytatása következik.)

Főszerkesztő és a szerkesztésért felel:

VIDOVSKY KÁLMÁN

Kiadja és nyomtatja:

A Körösvidék Békésmegyei Keresztény Nyomda és Lapkiadó R.-T. Békéscsaba Szent István-tér 18. szám.

Felelős kiadó: Gubicza István.

Apróhirdetések

Egyszeri hirdetés 10 szóig 40 korona, azonfelül minden szó külön 2 korona. Az összeget levélbélyegben is lehet beküldeni a kiadóhivatal címére. Minden előfizető havonta egyszer adhat fel díjmentesen egy apróhirdetést a hétköznapokon megjelenő számokban. Allástkeresők hirdetésményei díjtalanok.

Eladó több férföltöny, kalapok és egyéb ingóságok VI. ker. Árpád-sor 34. szám alatt. 2603

Önkéntes árverés. Békésen V. ker. Furó-utca 2. számú ház f. hó 27-én d. e. 11 órakor önkéntes árverésen el fog adatni. Feltételek Fris Dávid kir. bir. becsüsnél megtudhatók. 2622

Megvételre keresek Berlitz francia könyv I. és II. részt. Vas-utca 19. Kelemen. 2628

Mindennap frissen szedett csabagyöngye **szőlő** különként 70 koronáért kapható Lőrinczy László gyógyszerárában. 2629

Kutágast

vesz, vagy betonvályukért elcserél Belanka építész.

Székek nádülését újra fonja, kocsiülés ruganyos sodronyból, szikrafogó, áthányórosta, kavicskósár, cementrosta stb. kapható

Pólya Ferenc

szita- és sodronyárúkesztőnél Békéscsaba, III., Wetter-u. 13. 2593

Elsőrendű pormentes

faszén

nagyban és kicsinyben kapható **LEHOTZKY SÁMUEL** kereskedőnél Csaba, Lázár-u. 19.

Csongrádi

édes alma,

szép, egészséges különként 30 koronáért kapható özv. Viszt Gergelyné a Csirkepiacon. 2631

Diesel motorokat

benzin-, szívógáz- és nyersolajmotorokat, 30 lóerőtől feljebb veszek. Kimerítő ajánlatokat: **Schedivetz** gépészmérnök Budapest, London-szálló, Berlini-tér. Közvetítők díjaztatnak. 2625

10000 K.-át

fizetek annak, aki két szobás lakását elcserélné egy szobás lakással. — Cim a kiadóban.

Értesítés.

Értesítem a t. hölgyközönséget, hogy eredeti **bécsi formáim** megérkeztek nagyválasztékban. Elvállalok mindenféle velur, filis, nyulszőrkalapok festését és formázását

Divatos színes sapkák és kalapok raktáron. Tisztelettel **Szell István Baross-u 14**

Cimbalom

pedálos, kitűnő jó állapotban eladó. Cim a kiadóban.

Mindennemű szita- és sodronyárut

legjobb munkával gyárt

PÓLYA FERENC

szita- és sodronyárúkesztő

Békéscsaba, III., Wetter-utca 13.

Legjobb sodronykerítések gyártása Állandóan vásárol elsőrendű lószőrt! 943

Eladó egy 8-as jókarban levő Schutlevort

cséplő-garnitúra

Érdeklődni Szentgyörgyi Lajosnál Ujkigyóson. 2626

Láb, kéz és hónalj

izzadás ellen használgon Succot,

mely rövid használat után a legmakacsabb izzadást is megszűnteti. Főraktár:

GALLY és WÉNICH drogériája Békéscsaba, Szent István-tér 16. sz.